

Kursplan

Kurs 9: Ohälsa i välfärdssamhället, 10 hp

Course 9: Illness in Welfare Society, 10 ECTS

VKGGK09

Program	Sjuksköterskeprogrammet
Program hp	180 hp
Utbildningsnivå	Grund
Ladokkod, ämnesområde, hp	VKGGK09 Vårdvetenskap 4 hp Medicinsk vetenskap 4 hp Samhälls- och beteendevetenskap 2 hp
Kursens hp	10
Nivåklassificering	G2F
Betygsskala	Godkänd, Underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för vårdvetenskap
Beslutande organ	Institutionsstyrelsen
Datum för fastställande	2020-04-28
Reviderad kursplan	2021-11-15
Reviderad litteraturlista	2020-10-26, 2021-05-11, 2021-11-09, 2022-08-23
Kursplan gäller från	Vårterminen 2022
Litteraturlista gäller från	Vårterminen 2022
Gällande utbildningsplan (VPSSK)	2015-12-07 rev 2019-06-12

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till studier

För tillträde till kursen krävs betyget Godkänd på samtliga kurser på termin 1 samt betyget Godkänd på VFU-delen och läkemedelsräkning på termin 2.

Kursens plats i utbildningssystemet

Kursen är på grundnivå och obligatorisk i Sjuksköterskeprogrammet 180 hp. Kursen är förlagd till utbildningens tredje termin.

Kursens lärandemål

Under kursen inhämtas kunskaper om olika sjukdomstillstånd samt innebörden av att leva med och hantera ohälsa. Olika ohälsotillstånd fördjupas utifrån samhälls- och individnivå där socioekonomiska, kulturella och genusaspekter tas i beaktande. Dessutom behandlas samhälleliga åtgärder för att förebygga ohälsa, exempelvis i samband med graviditet. Följande kunskapsområden ingår i kursen: vårdvetenskap (VV), medicinsk vetenskap (MV) och Samhälls- och beteendevetenskap (SB).

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- beskriva symtom och tecken, patofysiologi, diagnostik, behandling samt omvårdnad vid lungsjukdom, allergier, cancersjukdomar, infektionssjukdomar, mag-tarmsjukdomar, njursjukdomar, gynekologiska sjukdomar och blodsjukdomar (VV och MV)
- beskriva immunologiska processer i kroppen (MV)
- beskriva reproduktionsorganens uppbyggnad och funktion (MV)
- beskriva observationer och kontroller i samband med graviditet (MV)
- förklara grundläggande fysiologi och omvårdnad vid graviditet, förlossning och puerperium (MV och VV)
- beskriva sexuell hälsa och hur den påverkas av ohälsa (MV och VV)
- relatera riskfaktorer på samhälls- och individnivå till diabetes, hjärtkärl-, lungsjukdom och allergier (VV, MV och SB)
- redogöra för socioekonomiska- samt livsstilsfaktorer i samband med migration (SB)
- redogöra för centrala teorier och begrepp inom sociologi (SB)

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- använda medicinsk terminologi relevant i kursen (MV)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna

- reflektera över den egna inställningen till individ- respektive samhällsansvar vid ohälsa i välfärdssamhället (VV, MV och SB)

Kursens upplägg

Kursen bedrivs som heltidsstudier.

Kursens innehåll

Här behandlas:

- leva med och hantera långvarig ohälsa
- observationer, kontroller och bedömningar vid lungsjukdom, allergier, cancer-, infektions- och mag-tarmsjukdom samt relevanta omvårdnadsåtgärder
- vårdvetenskapliga begrepp kopplade till teorier och modeller kring egenvård

- astma, kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL)
- cancepidemiologi- canceretiologi
- prostata-, bröst-, lung-, hud- blod- och koloncancer
- virus-, bakteriell- och svampinfektion, parasiter
- Inflammatory Bowel Syndrome, (IBS), Crohns sjukdom, ulcerös colit, celiaki, ulcus, gall-och leversjukdomar
- njursten, njursvikt, dialys
- anemier
- vaccination
- andrologi
- menstruationscykeln, reproduktiv endokrinologi
- rutiner vid kontroll av graviditet och fostrets prenatala utveckling
- ohälsa i kvinnans reproduktionsorgan
- sexualitet vid folksjukdomar och sexuellt överförbara sjukdomar
- sexuell identitet och orientering
- sjuksköterskans bemötande kring sexualitet vid ohälsa
- nationella riktlinjer och styrdokument i samband med olika sjukdomstillstånd
- ojämlik hälsa för nyanlända och etableringsfaktorer
- informations- och kommunikationsteknik (IKT)
- sociologiska teorier i förhållande till hälsa och ohälsa
- normalitet och normativitet

Undervisningsformer

Undervisning utgörs av ett aktivt problemlösande arbetssätt med tillämpning av innehållet i kurslitteraturen, föreläsningar, basgruppsarbete och seminarier.

Examination och betygssättning

Examinationen baseras på lärandemål och sker individuellt och individuellt i grupp. Betygen fastställs av en särskilt utsedd lärare (examinator). Kursen examineras genom följande moduler och examinationsformer:

5000	Egenvård och prevention vid ohälsa. Reproductiv hälsa (seminarium, basgruppsarbete, självvärdande examination)	2,0 hp
5001	Ohälsa hos vuxna samt omvårdnad (seminarium, salsexamination)	6,0 hp
4000	Sociologi. Migration (seminarium)	2,0 hp

En student som underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar mot detta.

Om student har beslut från högskolan om riktat pedagogiskt stöd p.g.a. funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge anpassad examination eller låta student genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Kursbevis

Student som har godkänt i kurs får på begäran kursbevis.

Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

Övergångsbestämmelser

Examination tillhandahålls under en tid av två år efter nedläggning av kurs. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en större revidering av litteraturlistan gjorts.

Kurslitteraturlista

Kurslitteratur fastställd av Institutionsstyrelsen för vårdvetenskap 2020-04-28. Reviderad 2020-10-26, 2021-05-11, 2021-11-09 och 2022-08-23..

Al-Baldawi, R. (2014). <i>Migration och anpassning: Den okända resan</i> . Studentlitteratur. (206 s.) (Valda delar)
Aldskogius, H., & Rydqvist, B. (2018). <i>Den friska människan: Anatomi och fysiologi</i> . Liber. (476 s.) (Valda delar).
Borgfeldt, C., Sjöblom, I., Strevens, H., & Wangel, A.-M. (2019). <i>Obstetrik och gynekologi – för sjuksköterskor</i> (5. rev. uppl.). Studentlitteratur. (249 s.) (Valda delar).
Edberg, A.-K., & Wijk, H. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa</i> (3. uppl.). Studentlitteratur. (760 s.) (Valda delar)
Ehrenberg, A., & Wallin, L. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling</i> (3. uppl.). Studentlitteratur. (488 s.) (Valda delar)
Ericsson, E., & Lind, M. (Red.). (2020). <i>Medicinska sjukdomar</i> (5. uppl.). Studentlitteratur. (788 s.) (Valda delar)
Ericson, E., & Ericson, T. (2018). <i>Klinisk mikrobiologi: Infektioner, immunologi, vårdhygien</i> (5. uppl.). Liber. (516 s.)
FASS: <i>Läkemedel i Sverige: Förteckning över humanläkemedel</i> . (1995-). Läkemedelsinformation (LINFO). Tillgänglig https://www.fass.se/ Senaste upplaga (utkommer årligen).
Folkhälsomyndigheten. (u.å.). Tillgänglig https://www.folkhalsomyndigheten.se/
Friberg, F., & Öhlén, J. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Perspektiv och förhållningssätt</i> (3. uppl.). Studentlitteratur. (712 s.) (Valda delar)
Järhult, J., Offenbartl, K., & Andersson, M. (2019). <i>Kirurgiboken: Vård av patienter med kirurgiska, urologiska och ortopediska sjukdomar</i> (6. uppl.). Liber. (651 s.) (Valda delar)
<i>Medicinsk ordbok</i> . (u.å.). Tillgänglig http://medicinskordbok.se (Valda delar)
Nordeng, H., & Spigset, O. (Red.). (2020). <i>Farmakologi och läkemedelsanvändning</i> . Studentlitteratur. (400 s.) (Valda delar)
Repstad, P. (2016). <i>Sociologiska perspektiv i vård, omsorg och socialt arbete</i> (3. uppl.). Studentlitteratur. (293 s.) (Valda delar)
Socialstyrelsen (u.å.). <i>Nationella riktlinjer</i> . Tillgänglig https://www.socialstyrelsen.se/ (Valda delar)

Stubberud, D., Grønseth, R. & Almås, H. (Red.). (2020). *Klinisk omvårdnad 1* (3. uppl.). Liber. (542 s.)
(Valda delar)

Stubberud, D., Grønseth, R. & Almås, H. (Red.). (2021). *Klinisk omvårdnad 2* (3. uppl.). Liber. (536 s.)
(Valda delar)

Transkulturellt centrum, Stockholms läns landsting. (u.å.). *Kulturformuleringen (KFI) i DSM-5*.
Tillgänglig <https://transkulturelltcentrum.se/>